

SMOLENICKÝ POSOL

Ročník 9
Číslo 4
DECEMBER 2009

Časopis farnosti Smolenice

Zdroj: <http://www.grkat.nfo.sk/Paprad/ikony.htm>

Chcete mať tradičné Vianoce?

Čo nás napadne, keď počujeme toto slovo? Je dobré, že máme tradície alebo nie?

Každá tradícia má niekde svoje korene, svoje dôvody. To je asi prvý krok, ktorý je treba urobiť, keď chceme z tradície niečo dobré vyťažiť.

Druhým krokom je hľadať, čo mi tradícia môže povedať ešte aj dnes, aby sa nestala iba niečím zakonzervovaným ale niečím stále živým.

Máme tu aj tradíciu Vianoc. Môžeme hľadať, kde vlastne začína, môžeme hovoriť o tradícii vianočných stromčekov, darčiekov, betlehemov, kolied, štedrej večere, nadväznosti na zimný slnovrat...

Nezabudli sme na niečo? Na niečo možno, ale podstatne horšie by bolo, keby sme zabudli na Nieкого, bez koho by Vianoce boli iba peknou ľudovou tradíciou, možno aj aktualizovanou na dnešnú dobu, ale vyprázdnenou od Toho, kto nám chce pripomenúť, že nielen sa raz kedysi v histórii narodil, ale že sa chce narodiť v každom z nás každý deň.

Preto by som chcel popriať každému z nás, aby Vianoce neboli iba o jednom dni, či pár dňoch sviatkov, ale aby boli stále prítomné v našom živote cez Toho, ktorého príchod si tradične pripomínáme na Vianoce.

(pb)

Nový rok patrí Bohorodičke!

1. januára slávime Slávnosť Panny Márie Bohorodičky. Tento titul, ktorý Márii dávame nám hovorí a potvrdzuje, že Panna Mária je Božia Matka. Je Matkou Božieho Syna Ježiša Krista. Obidva sviatky Narodenie Pána a Panny Márie Bohorodičky sú v pokoncilovej liturgii nádherne prepojené ich vzájomnou blízkosťou.

Ikona, vyobrazená vyššie predstavuje tiež Bohorodičku. Presnejšie Vladimírsku. Ikony majú svoje nezastupiteľné miesto v gréckokatolíckej liturgii a spiritualite. To nám však nebráni, aby sme z tohto bohatstva čerpali i v rímskokatolíckej Cirkvi. Traduje sa, že túto ikonu napísal sám apoštol a evanjelista sv. Lukáš. Ako materiál údajne použil stôl, za ktorým sedávala Božia rodina. Súčasná ikona bola napísaná iným ikonopiscom. Má bohatú symboliku. Spája sa v nej nebeské s pozemským, duch a telo, Kristus a Mária, rozum a cit.

Do nadchádzajúceho roka by sme vám všetkým chceli zaželať to, čo hovorí sv. Gregor o povolani kresťana: Všetci sme povolaní, „byť ikonopiscami vlastného života“!

(red)

Raduj sa, Bohorodička, lebo si porodila svetlo zázračné!

Raduj sa, lebo si zachovala v srdci tajomstvo!

Raduj sa, lebo prevyšuješ všetkých mudrcov!

Raduj sa, lebo osvecuješ mysle všetkých veriacich!

(úryvok z akatistu)

Ďalej sa dočítate:

OSOBNOSTI: Kňazi, ktorých sme navštívili... Páter Gubala v Smoleniciach... Mons. Jozef Medový...

DIANIE V CIRKVI A VO FARNOSTI: Cirkev slávi Rok kňazov... Kúrenie v kostoloch... Zmeny v dekanáte... 3. ročník Smolenických farských dní... 10. výročie úmrtia Mons. Jozefa Medového... 2. dekanátne stretnutie mládeže...

SPRITUALITA : Päťoro cirkevných prikázaní: Uzatvárať manželstvo pred tvárou Cirkvi a Podporovať cirkevné ustanovizne... Dôstojná staroba... Jazykové okienko... Viete, že... Štatistiky...

BLAHOŽELÁME!

Pán **Ján Lančarič**, náš kostolný otec sa dožil **65 rokov!** K tomuto životnému jubileu Vám vyprosujeme veľa Božej milosti a požehnaní do ďalších rokov.

Pán Lančarič je členom ekonomickej farskej rady a vždy ochotný prispieť svojou prácou a pomocou vo farnosti. Máme možnosť počuť ho ako zdatného

rečníka pri rôznych slávnostných príležitostiach, kde dôstojne reprezentuje veriacich. Vie oceniť milým slovom zásluhy iných, či už kňazov alebo aj ostatných farníkov, ktorí sa pričiňujú o dobro nášho spoločenstva. S láskou vykonáva službu lektora, k čomu viedol i svoje deti. I tu sa osvedčilo staré známe, že najlepším vychovávateľom je vlastný príklad.

Význanou oporou je pánu Lančaričovi i manželka **Daniela**, ktorá sa dožíva v týchto dňoch **60 rokov**.

Nech Vás oboch sprevádza príhovor našej nebeskej Matky, Panny Márie do ďalších rokov naplnených službou Cirkvi!

red

Vdp. Tibor Sloboda sa dožil životného jubilea **40 rokov**.

Milý Tibor, nie je to tak dávno čo si bol členom nášho mládežníckeho spoločenstva. Živo v pamäti máme i rôzne spoločné podujatia a výlety.

Pán Boh našu farnosť obdaril i tvojim povolaním ku kňazskej službe. Pri príležitosti Tvojho jubilea Ti preto želáme veľa trpezlivosti v pastoračnej práci, nech Ti Pán Boh dáva cez Tvojich veriacich svoje dary. Nech ťa sprevádza na Tvojej náročnej ale krásnej ceste príhovor Panny Márie!

red

Vnútorne uzdravenie s pátrom Gubalom

Na sviatok Krista Kráľa a na druhú adventnú nedeľu zavítal do našej farnosti duchovný otec Anton Gubala, ktorý je dlhoročným organizátorom duchovných seminárov pátra Eliasa Vellu na Slovensku. Teraz pôsobí vo farnosti v Maduniciach.

Otec Anton prednášal o vnútornom uzdravení a o Eucharistii. Hovoril o dôležitosti vnútorného uzdravenia pre každého. Aj podľa výskumov amerických psychológov naše psychické problémy sa môžu často prejavovať fyzickými problémami a bolesťami. Čím je zdravšia naša psychika, čím vyrovnanjšie sú naše emócie, tým

sme v tele zdravší. Strach, hnev, úzkosť, to všetko môže ovplyvniť naše fyzické zdravie. A preto je dôležitý proces vnútorného uzdravenia, aby sme uzdravili svoju minulosť a úzkosti. Všetky city aj so sprievodnými prejavmi, ako je smútok, osamotenosť, sebadmietanie, komplex menejcnosti, možno zahrnúť do jedného základného citu, ktorým je neodpustenie.

Môžeme si byť istí, že všetky naše problémy pochádzajú z ťažkosti odpustiť Bohu, sebe a iným. Odpustiť Bohu znamená prijať Boží plán, ktorý nemusí byť v súlade s naším plánom.

Katolícke médiá v súvislosti s našou farnosťou priniesli nasledovné správy:

Trnavský arcibiskup medzi mladými v Smoleniciach

V sobotu 7. novembra 2009 trnavský arcibiskup Róbert Bezák slúžil spolu s viacerými kňazmi eucharistickú obetu v Smoleniciach, kde prišiel na pozvanie miestneho dekana, vdp. Patrika Bacigála. Svätú omšu slúžil v rámci Dekanátneho stretnutia mladých. Smolenice sa stali novovytvoreným dekanátom po jeho nástupe do arcipastierskeho úradu. Mladí veriaci skráslili liturgiu modernou hudbou a spevom, ktoré otec arcibiskup ocenil.

Svojim mladým ovečkám v príhovore odhalil, čo ho na Ježišovi fascinuje najviac: „Bol Tým, kto zlomil moc zla.“ Podčiarkol, že každý z nás má v moci rozhodnutie, ako sa bude správať – konať zlo ako mnohí, alebo či pretnie niť zla. Zároveň mladých povzbudil, aby sa v živote nenechali nikým a ničím znechutiť a vytrvalo kráčali za Pánom v láske. Vyzdvihnutím krásy mladosti upozornil prítomnú mládež, aby neboli tými, ktorí všetko vyskúšajú alebo budú chcieť dosiahnuť zmeny zaraz a hneď.

V priateľskej a uvoľnenej atmosfére vyjadril zároveň želanie, aby bolo v Cirkvi čo najviac mladých, ale tiež chlapcov, ktorí by boli ochotní slúžiť Kristovi viac, pretože ako sám povedal, „aj kňazstvo má svoju krásu“. V záverečnom poďakovaní mladí ľudia vyjadrili, ako s napätím očakávali, či príjme ich pozvanie a zdôraznili svoju radosť, že medzi nich zavítal a vytvoril s nimi spoločenstvo. Svojmu pastierovi darovali duchovnú kyticu z ich modlitieb.

pre Katolícke noviny T. Drdulová

Mons. Medový ako príkladný model kňaza

Taliansko (13. októbra, RV) – Príkladný model kňaza – aj takto nazývajú veriaci farnosti sv. Františka Assiského v Cerenove Mons. Jozefa Medového, ktorého 10. výročie smrti si v nedeľu pripomenuli svätou omšou. Celebroval ju tamojší farár Mons. Domenico Gianandrea a koncebroval Juraj Vittek, správca Slovenskej katolíckej misie v Ríme. Hneď po príchode nás prekvapil názov ulice, na ktorej sídli fara – Via Monti Tatra (Tatranská ulica). Aj tá je dôkazom pôsobenia slovenského kňaza na prímorskom pobreží.

Jozef Medový sa narodil 1. marca 1926 v Smoleniciach. Po štúdiách na Cyrilometodskej bohosloveckej fakulte v Bratislave absolvoval na Pápežskej lateránskej univerzite v Ríme štúdiá filozofie, teológie, cirkevného a civilného práva. Keďže sa po kňazskej vysviacke v r. 1950 nemohol vrátiť na Slovensko, pôsobil ako kňaz v Taliansku a zároveň zastával dôležité úrady na úrovni biskupstva. Bol jedným zo zakladateľov Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme. Zastával funkciu zodpovedného redaktora mesačníka slovenských katolíkov Slovenské hlasy z Ríma. Pápež Pavol VI. ho vymenoval za monsignora, neskôr sa stal pápežským prelátom.

Mons. Medový zomrel 11. októbra 1999 v Santa Marinella v Taliansku, no aj po desiatich rokoch si na neho veriaci vo farnosti Cerenova spomínajú a nedajú na neho dopustiť, hovorí miestny farár Mons. Gianandrea: „Spomienka je živá a preto si toto spoločenstvo na neho stále spomína a na jeho trpezlivosť, ktorá nebola len ľudskou cnosťou, ale podľa mňa vyjadrovala ten dar, ktorým ho Boh obdaril a ktorý aj on vedel prejavovať a s trpezlivosťou šíriť pre všetkých.“

Jedna z veriacich si na neho spomína takto: „Jeho prítomnosť je v našom spoločenstve stále živá aj preto, lebo práve on založil toto spoločenstvo v časoch, keď tu ešte nebolo nič. Bol človekom veľkej kultúry. Bola to skutočne úžasná osobnosť a ako kňaz mal veľké dary: dary veľkej spirituality, ľudskosti.“ –mf-

Zdroj:www.radiovaticana.org

Odpustiť sebe samému znamená prijať sa, prijať svoje ohraňičnosti, svoje neúspechy, hriechy, slabosti. Ak ich neprijímame, neodpúšťame sebe. Odpúšťanie a kresťanská láska spočíva v rozhodnutí a nie v citoch....

Po prednáškach otec Anton viedol osobné pohovory s modlitbou za vnútorné uzdravenie s farníkmi, ktorí prejavili záujem.

V prednáške o Eucharistii poukázal na dôležitosť denného prijímania sviatosti Eucharistie, prednášku ukončil požehnaním každého účastníka prednášky.

ad

Otázky pre pána dekana vdp. Patrika Bacigála

KÚRENIE V KOSTOLOCH

ZMIENY V DEKANÁTE

Možno aj viac. Ale ako už bolo povedané, takýto spôsob riešenia by bol pre nás nateraz finančne neúnosný.

Dalo by sa povedať, že tento zvolený spôsob vykurovania v kostole bol optimálne zvolený vzhľadom na to, čo je možné reálne dosiahnuť v takom priestore ako je kostol a vzhľadom na relatívne nízke náklady aj rýchlu realizáciu?

Aj tak by sa to dalo nazvať, aj keď niektorí môžu mať iné názory. My sme hľadali riešenia, vybrali sme to, ktoré sa nám nakoniec zdalo najlepšie, aký bude celkový efekt bude možné posúdiť až po zime.

Aká je výhrevnosť kúrenia na laviciach?

Nejde o vyhrievanie do priestoru. Tým že je na laviciach vykurovaná podložka, sediaci má pocit tepla. Je to regulovateľné kúrenie.

Prejdime k nákladom. Nakolko boli vyčíslené? Čo z nich je už uhradené?

Smolenice 8779 € a Neštich 6900 €. Faktúra bude uhradená čiastočne z dotácie obecného úradu, ktorú nám ročne poskytuje a zvyšok z nájmov a zo zbierok. Momentálne aj z pôžičky. Lošonec sa bude riešiť individuálne, pohľadávka prechádza na novú farnosť, keďže filiálka Lošonec bola od 1.12. pričlenená k farnosti Horné Orešany.

Ako je to so zapínaním kúrenia cez týždeň?

Zapínať sa budú iba predné lavice - pri spovednici a pod kazateľnicou (nie detské lavičky). V prípade, že bude viac ľudí, postupne zapíname aj ďalšie podľa potreby. A na detskej sv. omši aj lavičky.

Ako je to so zadnými lavicami určenými pre mužov?

Vzadu sedávali muži na stoličkách, a keďže sa na stoličky nemontovalo kúrenie, tak sme im chceli dať nejaký priestor, aby neboli ochudobnení. Ale súčasne by bolo dobré, keby prichádzali na sv. omše skôr, lebo potom nech sa nesťažujú, že si nemajú kde sadnúť. Obvykle sa vždy v kostole ešte miesto v kostole na sedenie nájde.

Nemá to nič spoločné s tým, že muži majú v sebe nejaký blok prísť si sadnúť viacej dopredu?

Niektoré ženy tiež. Je dosť možné, že sú to následky určitých tradícií. Asi sú to veci, ktoré sa riešia časom.

Lavice nás hrejú

Všimli sme si, že v našich kostoloch bolo sprevádzkované nové kúrenie. Doterajší spôsob vykurovania tzv. akumuláčkami nebol postačujúci alebo aký bol dôvod výmeny kúrenia?

Riešili sme to s ekonomickou radou od začiatku roka, keď prišiel vysoký nedoplatok za elektrickú energiu v kostoloch. Preto sme začali používať akumuláčkové kachle dosť obmedzene. Akumuláčky išli asi 8 hodín denne, ich spotreba asi 28 kW za hodinu + vyfukovanie. Rádovo Smolenice a Neštich asi 10000 Sk mesačne a Lošonec možno 30 000 Sk na pol roka. A doplácalo sa viac ako 100000 Sk. Ale to sú čísla z hlavy.

Aká je spotreba nového elektrického vykurovania na laviciach?

Asi 7 kW za hodinu. Ide asi hodinu, teda len počas sv. omše, príp. pred ňou, počas ruženca a počas pobožností. Teda len v čase, keď sú v kostole aj ľudia.

Takže miesto pôvodných 200 kW je spotreba v jednom kostole 7 kW?

Zhruba asi tak. Len ešte treba pridať zákristie, ktoré asi budú riešené konvektormi - asi 2 kW za hodinu. V každom prípade, je to nízkonákladové kúrenie, čo sa týka spotreby. To bol v podstate i dôvod voľby tohto typu kúrenia. Pôvodná investícia bola síce vyššia, avšak pri tejto spotrebe, by sa nám mohla pomerne skoro vrátiť na ušetrených výdavkoch. Návratnosť asi 2 - 3 roky - hádam. Lebo bude záležať na tom, ako sa zmení fakturovanie, ceny...

Bola aj iná možnosť riešenia kúrenia?

Možností bolo viacero - vrátane rôznych spôsobov - elektrické, plynové, vykurovanie priestoru, žiariče, ohrev vzduchu plynom, podlahové - ktoré by ale pri riešení bolo dosť drahé, lebo by sa musel robiť archeologický prieskum, odstaviť aspoň na pár mesiacov kostol, a stálo by to - pekných pár miliónov v korunách.

Nové obsadenie farností

Nastali za posledné obdobie nejaké významné zmeny v smolenickom dekanáte?

Nastalo niekoľko personálnych zmien na miestach farárov a taktiež došlo k zmene v začlenení filiálky Lošonec.

Sme zvyknutí, že Lošonec patrí k Smoleniciam. Prečo došlo k tejto zmene?

Takéto zmeny sú možné. Z rozhodnutia arcibiskupského úradu bola filiálka Lošonec pričlenená k farnosti Horné Orešany. Vyplynulo to tak zo situácie v dekanáte. Keďže farnosť Horné Orešany nemala žiadnu filiálku a Smolenice mali filiálky dve, ide o vytvorenie určitej rovnováhy. Jeden kňaz tak spravuje 1 farnosť a 1 filiálku.

Vieme, že z Horných Orešian odišiel nám dobre známy a medzi našimi farníkmi populárny vdp. Miloslav Mrva, ktorý dlhý čas pôsobil práve v našej farnosti.

K 1. 12. 2009 odišiel vdp. Miloslav Mrva do zaslúženého dôchodku. Na miesto farára v Horných Orešanoch bol vymenovaný vdp. Peter Šimko, zodpovedný i za filiálku Lošonec.

Aké boli ďalšie zmeny v dekanáte?

K zmene došlo v Dlhej. Vdp. Petra Rúčku nahradil vdp. Ignác Juruš, do Dolných Orešian prišiel po vdp. Danielovi Lukačovičovi vdp. Jozef Mrkvica a v Dolnej Krupej vystriedal vdp. Miroslav Kováč vdp. Františka Očenáša.

Ďakujeme za rozhovor!

(iŠ)

10 rokov odchodu do večnosti Mons. Jozefa Medového

V mesiaci októbri sme si pripomenuli 10. výročie od smrti Mons. Jozefa Medového, nášho rodáka. Spomienkovú svätú omšu celebraval otec biskup Mons. Štefan Vrablec. Zúčastnili sa jej v pomerne hojnom počte i veriaci, rodina a známi. Za priateľov zosnulého sa prihovril vzácný hosť prof. MUDr. Štefan Kopecký, PhD. Mons. Jozef Medový je osobnosť Smoleníc, na ktorú môžeme byť právom hrdí.

Považujem si za veľkú česť, že vás môžem oboznámiť so životnými peripetiami môjho priateľa a spolužiaka z Biskupského gymnázia v Trnave, vášho rodáka pápežského prelata Mons. Jozefa Medového, obdareného mimoriadnymi ľudskými, intelektuálnymi a duchovnými vlohami.

Mons. Medový navštevoval základnú školu v rodnej obci v Smoleniciach a gymnázium v Trnave. Zásadný prelom v jeho živote znamenalo prijatie počas štúdia na Biskupskom gymnázium do malého seminára, ktorý patronovali saleziáni. Prejavilo sa to jednak v štúdiu, kde sa vyšvihol medzi výborných žiakov, najmä v klasických jazykoch - latinčine a gréčtine, jednak využitím voľného času na organizovanie miništrantov v „Legio angelica“.

Na Teologickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave, patrilo medzi vynikajúcich žiakov, a preto ho v roku 1947 poslal ThDr. Pavol Jantusch, apoštolský administrátor v Trnave, na teologické štúdiá do Ríma. Býval v Pápežskom kolégiu Nepomucenum a študoval na Lateránskej univerzite, kde dosiahol doktorát z teológie a licenciát z cirkevného a civilného práva.

Po komunistickom prevrate v ČSR roku 1948 vyzval vyslanec ČSR v Ríme klerikov z Čiech a Slovenska, aby si prišli vymeniť pasy za nové. Výsledkom tejto tzv. výmeny bolo oznámenie veľvyslanectva, že ČSR o nich už nemá záujem, pretože štátnym náboženstvom sa stal marxizmus-leninizmus. Táto situácia sa vyriešila tak, že sa umožnilo našim klerikom po skončení štúdiá a vysviacke pôsobiť v Taliansku.

Mons. Medový bol vysvätený za kňaza 23. decembra 1950. Primičnú omšu mal v bazilike sv. Klimenta, ale naše úrady nikomu z jeho rodiny nedovolili účasť na tejto slávnostnej sv. omši. Ako kaplán pôsobil najprv v diecéze Porto e Santa Rufina. Farárom sa stal v dedinke Castelgiuliano.

Z kaplánskeho pôsobenia spomínal zaujímavé veci. V jednej obci, kde pôsobil, bývala profesorka taliančiny na dôchodku a on ju oslovil, či by mu nepomohla vylepšiť jeho taliančinu. Súhlasila a vždy v nedeľu chodievala na sv. omšu a keď mal kázeň, robila si poznámky a potom pri stretnutí ho upozornila na chyby, či už vo výslovnosti alebo gramatike. Keď ho preložili na ďalšie kaplánske miesto, nikto z

nových farníkov mu nechcel uveriť, že nie je rodený Talian.

Keď sa stal na vlastnú žiadosť farárom v Castelgiuliano, poblíž Ríma, čakala ho veľká práca. Fara bola ešte len rozostavaná a stavba kostola neukončená. Býval iba provizórne a o stravu sa mu mali postupne starať farníci. Hovorieval, že v tej dobe bol hlad jeho najvernejším priateľom, ale nepoddal sa. Dokončil výstavbu kostola, potom fary a s podporou obce sa podarila aj výstavba školy i domu pre rehoľné sestry z Holandska, ktoré sa ujali vedenia školy a vyučovania. Pri fare popri miestnostiach pre mládež dal urobiť aj futbalové ihrisko s umelým osvetlením.

Obyvatelia obce sa živilí vinohradníctvom a ovocinárstvom, ale mladí, čo skončili základnú školu nemali možnosť sa odborne vzdelávať. Mons. Medového napadlo, že by mohli aj privátne študovať, ako to robili u nás v Šaštíne saleziáni. Dal inzerát do novin, kde ponúkol vysokoškolačom, ktorí v Ríme študovali túto odbornosť, že dvom-trom poskytne ubytovanie a stravu na fare, ak budú pripravovať mladých chlapcov po skončení základnej školy, aby

mohli uvedené odbornosti privátne študovať a potom urobiť skúšky na štátnej odbornej škole, aby sa stali vyštudovanými odborníkmi, čo sa mu aj podarilo.

Mons. Medový popri záväzkoch vo farnosti zastával 6 rokov miesto vicerektora Pápežského kolégia Nepomucenum, ktoré vtedy už vyžadovalo nutne a rozsiahle opravy. Pustil sa do práce a postaral sa nielen o jeho opravu, ale aj modernizáciu.

Poznajúc jeho schopnosti, diecézny biskup ho z jeho usporiadanej farnosti Castelgiuliano preložil na väčšiu farnosť Marina di Cerveteri, kde bola i nová prímorská pláž s veľkým množstvom hostí v letnom období. Aj tu vykonal veľký kus práce. Výsledkom bola nielen farská budova, ale aj dômyselne postavený kostol vo forme kruhovej výseče a pri fare aj priestory pre mládež. V tejto farnosti urobil výbornú propagáciu Slovenska tým, že na úradoch si vybavil, aby sa ulica, kde sa nachádza farská budova pomenovala Via Monti Tatra (Tatranská ulica).

Mons. Medový mal v diecéze Porto e Santa Rufina dôležité poverenie. Bol vedúcim liturgickej komisie, keď sa uskutočňovala pokoncilová liturgická reforma. Pre svoju právnickú prípravu bol členom cirkevného súdu, ďalej konzultantom kongregácie pre duchovenstvo.

Mimoriadne sa zaslúžil o založenie a právne uznanie Slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme. Bol prítomný pri zrode myšlienky Ústav postaviť a pričínal sa o cirkevné schválenie Ústavu na území diecézy Porto e Santa Rufina pre jeho známosť s francúzskym kardinálom Tisserantom, s ktorým úzko spolupracoval. Dopomohol zakúpiť pozemok pre Ústav v peknej polohe a za prístupnú cenu a zaslúžil sa aj o jeho právne uznanie zo strany talianskeho štátu. Od začiatku bol členom Správy Ústavu. Určitý čas bol aj zodpovedným redaktorom mesačníka Slovenské hlasy z Ríma.

I keď sedemdesiatku oslávil Mons. Medový v kruhu svojich priateľov a známych v plnom zdraví, predseda neskôr sa uňho objavilo ťažké poškodenie mozgu. Ani veľmi starostlivé liečenie a opatera nemohli odvrátiť ukončenie jeho života, naplneného nesmiernou pracovitosťou pre dobro Cirkvi.

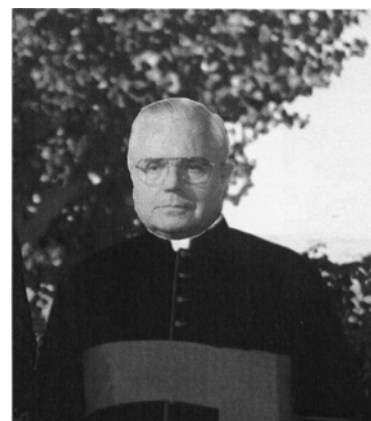
(prof. MUDr. Štefan Kopecký, PhD.)

Primičná sv. omša, 22.10.1969, Smolenice

Audiencia u Sv. Otca, Pavla VI., ktorý udelil Jozefovi Medovému titul Monsignore. Jozef Medový spolu s matkou a bratom Ladislavom

Mons. Medový v posledných rokoch životnej púte

19.6.2009 - 11.6.2010

CIRKEV SLÁVI ROK KŇAZOV

V predchádzajúcom čísle sme priniesli informáciu o tom, že naša farnosť sa chce taktiež spojiť s Cirkvou a Sv. Otcom Benediktom XVI. v Roku kňazov, a svojimi modlitbami za kňazov prispieť k ich neustálemu posväcovaniu a získavaniu potrebných milostí pre nás veriacich, ku ktorým sú poslaní.

A tak každý mesiac spoločne vytvárame duchovnú kyticu z modlitieb sv. ruženca, obety sv. omše a životných ťažkostí. Niekoľko takýchto „kytic“ sme už symbolicky odovzdali. Prinášame stručný prehľad z uskutočnených návštev kňazov.

(Pozn. Rozhovory s kňazmi realizované pri tejto príležitosti uverejníme v samostatnom materiáli.)

AUGUST

Prvým, za ktorého sme sa modlili a ktorý dostal duchovnú kyticu z modlitieb a obiet z našej farnosti bol niekto, kto nepatrí do kategórie kňazov, ktorí z našej farnosti pochádzali alebo v nej pôsobili. Napriek

tomu má s našou farnosťou veľa spoločného. Je ním otec arcibiskup **Mons. Róbert Bezák**. Prišiel na smolenické hody, aby oficiálne oznámil, že Smolenice sa stávajú sídlom dekanátu a oficiálne uviesť nového dekana. Pri tejto príležitosti mu bola odovzdaná duchovná kytica.

SEPTEMBER

V mesiaci september sme sa modlili za **vdp. Stanislava Bukovana**, ktorého si ešte poniektorí farníci pamätajú. Tomu sme boli duchovnú kyticu odovzdať 17. novembra 2009 v Čadci, kde býva teraz v Domove sociálnych služieb aj so svojou sestrou, ktorú si tiež ešte poniektorí naši farníci pamätajú. Keďže sme sa mu vopred neohlásili, aby si nerobil z našej návštevy „ťažkú hlavu“, tak bol dosť prekvapený, kto mu to klope na dvere. Ako prvú spoznal pani kostolníčku, tetu Elku. Potom pochopil, že prišli „smoleničania“ a potešil sa. V rozhovore si veľmi rád a v dobrom spomínal na Smolenickú farnosť, na to všetko, čo sa tam naučil, na ľudí, ktorých v tejto farnosti spoznal. Dokonca našiel medzi svojimi vecami papier s menami žiakov, ktorých učil a za ktorých sa modlí. Ukázal nám malé duchovné centrum, nachádza sa tam kaplnka v ktorej sa stretávajú na spoločných modlitbách. Na konci nášho stretnutia sľúbil, že za smolenickú farnosť odslúži sv. omšu a takýmto spôsobom sa poďakuje za všetkých, ktorí sa v septembri modlili za neho ale aj za všetkých, ktorých v našej farnosti spoznal.

OKTÓBER

Ďalším kňazom, ktorému sme odovzdali duchovnú kyticu bol na 1. adventnú nedeľu smolenický rodák **vdp. Tibor Sloboda**, za ktorého sme sa modlili v októbri. Jemu sme sa vopred ohlásili a on nás v podvečerných hodinách prijal vo svojej súčasnej farnosti v Šulekove. V rozhovore pospomínal na rôzne udalosti a podelil sa s nami o svoje postrehy, ktoré má zo svojej pastoračnej skúsenosti a z toho, ako pôsobí vo svojej terajšej farnosti a ako to vyzerá v ich dekanáte. Na záver nám ukázal svoju faru a kostol.

NOVEMBER

Mesiac november bol mesiacom modlitieb za **zomrelých kňazov**. Im síce symbolickú duchovnú kyticu nemôžeme odovzdať, ale dúfame, že naše modlitby im – pokiaľ potrebujú našu modlitbu v očistci – Pán Boh dal čím skôr účasť na svojej nebeskej radosti, ktorá v nebi nikdy nekončí. Súčasne to bola príležitosť uvedomiť si, koľkí kňazi prešli smolenickou farnosťou a ovplyvnili životy ľudí v našej farnosti. Je to tiež príležitosť uvedomiť si, aké duchovné hodnoty máme vďaka nim.

DECEMBER

Zatiaľ posledným, ktorému bola odovzdaná duchovná kytica je bývalý dlhoročný smolenický farár a dekan **vdp. Miloslav Mrva**, ktorý donedávna pôsobil ako farár v susednej farnosti – v Horných Orešanoch a je v rozpise našich modlitieb a obiet v mesiaci december. Keďže po odchode z aktívnej farárskej pastoračnej služby má viac času, prišiel medzi nás na 4. adventnú nedeľu, kedy sa nám prihovril pri sv. omšiach. Toto bolo jeho poďakovanie za to, že na neho v našej farnosti nezabúdame.

...
V kalendárnom roku 2010 budeme pokračovať v modlitbách za ďalších kňazov. Je to pre nás všetkých príležitosť zastaviť sa pri Božích daroch, ktoré dostávame cez dar kňazstva. A tiež možnosťou poďakovať Bohu za všetko to dobré, čo sme cez nich dostali; odpustiť kňazom, ktorí sú tiež iba ľudia, to, čím sme Vás my kňazi pohoršili, dali zlý príklad alebo nespĺnili oprávnené očakávania ale tiež aj príležitosťou na modlitbu, aby sme sa stávali kňazmi podľa príkladu jediného Dobrého pastiera.

pb

vdp. Stanislav Bukovan nás prekvapil svojim neustálym záujmom o svojich bývalých farníkov

vdp. Tibor Sloboda počas našej návštevy

Odobádzanie duchovnej kytice vdp. Miloslavovi Mrvovi

SMOLENICKÉ FARSKÉ DNI

(Fotoreportáž)

3. ročník Smolenických farských dní nám priniesol opäť nové prekvapenia a podnety na zrevidovanie nášho farského života.

Tentokrát sa spojili hneď tri vzácne udalosti a to titul kostola, ľudovo nazývaný „hody“, menovanie farára a dekana, no a tretňou udalosťou boli samotné Farské dni.

Vzácnym hosťom 3. ročníka SFD bol otec arcibiskup Mons. Róbert Bezák. Priviedli ho k nám predovšetkým povinnosti súvisiace s jeho biskuským úradom, menovanie nášho pána farára vdp. Patrika Bacigála do úradu.

Sobotňajší program bol určený skôr konkrétnym skupinám, nedeľňajší bol takpovediac univerzálny, bez obmedzenia veku. Sobotňajšie dopoludnie bolo venované deťom. Program si pre deťúrence pripravila naša aktívna mládež. Plánovaná opekačka sa z dôvodu ochladenia nemohla uskutočniť, avšak obed pripravený zo špekáčiek upečených v rúre chutil rovnako dobre. Detský program sme zakončili maľovaním na chodník pred kostolom. Kresby nám tak pripomínali Farské dni ešte nejaký čas.

Program pre dospelých začal popoludňajšou besedou, zameranou na manželstvo a rodinný život. Manželia z komunity Emanuel nám ponúkli skutočne hodnotnú a autentickú výpoveď z ich vlastných skúseností. Kto prišiel, neľutoval. Všetci dobre vieme, aké je dnes náročné zvládnuť s úspechom rodinný a manželský život.

Večerné karaoke bolo zaujímavé hlavne pre deti a mládež. Mali možnosť zaspievať si i zatancovať, vyskúšať si aké je to byť spevákom, či speváčkou.

Sobota bola len predprípravou skutočného nedeľného slávenia. Účasť na nedeľnej sv. omši s otcom arcibiskupom bola bohatá. Tak to má i byť, farské spoločenstvo sa má stretávať pri Eucharistickom stole. Bohoslužbu ozvláštnil krojovaný sprievod. I takto sme si pripomenuli tradície a kultúru nášho kraja.

Farská kaviareň v nedeľu popoludní má už svojich stálych prívržencov. Počas Farských dní bola kaviareň zaplnená v istých momentoch do posledného miesta.

Podobne to bolo i na večernom predstavení ochotníckeho divadelného súboru Hlavina z Radošiny, ktorý nám zahral hru Stanislava Štepku Sedem hlavných hriehov. Divadelníci nám sprostredkovali skutočne hodnotný umelecký zážitok.

Sme radi, ak sa nám podarilo vniesť radosť a pokoj do vašich domovov. Tešíme sa na ďalšie Farské dni.

(red)

Do sobotňajšieho večerného programu sa zapojila hlavne mládež

Nedeľňajšie popoludnie vo Farskej kaviarni

Divadelníci z Radošiny zožali v Smoleniciach úspech. Spríjemnili nám nedeľný podvečer Farských dní

Sprievod prichádza do kostola. Zľava doprava: dekan vdp. Patrik Bacigál, arcibiskup Mons. Róbert Bezák a diakon dp. Michal Kollár, nesie evanjeliár. Vpredu naši miništranti.

Päťoro cirkevných prikázaní

V priebehu roka sme postupne prešli cirkevnými prikázaniami. Tieto odporúčania Cirkvi majú pre nás záväzný charakter, a preto by mali mať miesto v našom živote. Krátke úvahy o obsahu „Päťora“ nám dnes uzavru posledné dve prikázania, a to „Uzatvárať manželstvo pred tvárou Cirkvi“ a „Podporovať cirkevné ustanovizne“.

Uzatvárať manželstvo pred tvárou Cirkvi

Toto v poradí 4. cirkevné prikázanie podľa Konferencie biskupov Slovenska nám chce niečo povedať o dôležitosti manželstva. V dnešnej dobe sa veľa manželstiev rozvádza a to po viacročnom manželstve a ako hlavnú príčinu uvádzajú rozdielnosť pováh.

Môže byť veľa rozdielov na prirodzenej rovine medzi ľuďmi, ktorí uzatvárajú manželstvo. Je ale dôležité, aby tie rozdiely videli ešte pred uzatvorením manželstva a aby s nimi počítali v ďalšom spoločnom živote. Preto je dobré, keď počas známosti pred uzatvorením manželstva spoznávajú nielen na telesnej rovine, čo dnes často býva tým najhlavnejším. Potom im nezostane čas na spoznávanie povahy toho druhého, jeho názorov, postojov... A potom keď vstúpia do manželstva a prídu problémy – ktoré v živote vždy prichádzajú – tak ich nie sú schopní spoločne riešiť. Nie sú schopní nájsť cestu jeden k druhému.

Do tejto situácie vstupuje Boh so svojou ponukou sviatosti manželstva a Cirkve s jej „prikázaním“ uzatvárať manželstvo pred tvárou Cirkvi. Manželia si túto sviatosť vysluhujú navzájom jeden druhému a tým, kto im do ich vzťahu ponúka pomoc je Boh. Aby v situácii, keď nevedia nájsť cestu jeden k druhému priamo, mohli cez Neho nájsť cestu jeden k druhému.

Niekedy pri kázni pri vysluhovaní sviatosti manželstva používam bielu dlhú stuhu. Nechám manželov, aby každý chytil jeden koniec a aby sa vzdialili od seba na vzdialenosť dĺžky stuhu. Potom prirovnám túto stuhu k tomu, čo začínajú – niečo pekné, čisté, rovné... Ale do života prichádzajú problémy – a vtedy vyberiem nožnice a stuhu prestrihnem. Môžu sa hýbať kam len chcú, ale to už znamená, že ich nič nespája. Čo s tým? Dá sa to zviazať. Ale ako môžu nájsť cestu jeden k druhému a kto to zviaže? Ďalšie dve stuhu môžu byť natiahnuté ku krížu a každý zo snúbencov tak drží vlastne dve stuhu. A cez kríž, cez Krista môžu nájsť cestu k tomu druhému. Alebo cez druhého ku Kristovi – podľa toho, ktorá stuha sa roztrhne. A keď sa stuhu podarí zviazať, stanú sa dve veci:

1. už to nebude také pekné rovné čisté... ako na začiatku
2. konce stuhu sú k sebe bližšie.

To je tajomstvo Božieho milosrdenstva a jeho lásky a tajomstvo sily odpustenia.

Podporovať cirkevné ustanovizne

Jedným z najväčších problémov pre birmovancov pri skúšaní – ale myslím si že nielen pre nich – býva toto cirkevné prikázanie.

Prečo? Obsahuje jedno slovo, ktoré už patrí asi medzi archaizmy ale vystihuje podstatu – ustanovizne.

Čo je to ustanovizeň? Je to od slova ustanoviť. Cirkve ustanovila inštitúcie, ktoré jej majú pomáhať plniť úlohy, ktoré dostala od Krista. Sú ustanovené Cirkvou, čiže sú cirkevné.

Ktoré sú to? Konkrétnymi cirkevnými inštitúciami sú napr.:

- Pápežské misijné diela, ktoré sa starajú o ohlasovanie evanjelia na misiách a o pomoc tamojším ľuďom
- Charita – Cirkve sa cez ňu stará o chorých, starých, opustených ľudí, ktorí potrebujú pomoc
- Seminár – tam sa pripravujú Bohoslovci na svoje kňazské povolanie

- Diecéza – cez ktorú pápež riadi Cirkve na miestnej úrovni
- Farnosť – najnižšia cirkevná ustanovizeň v ktorej každý z nás kresťanov – katolíkov nejakým spôsobom existuje

Ako ich máme podporovať? Sú dve základné možnosti:

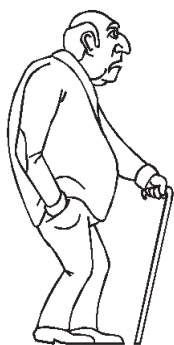
- duchovne – modlitbami, obetami, sebazáporními...
- hmotne – finančne (zbierky, milodary) alebo materiálne či pracovne

Prečo ich máme podporovať? Skúsme sa pozrieť do Biblie – vieme, že Židia odovzdávali Bohu cez obety „desiatky“ alebo boli určené pre chrám či tých, čo v chráme slúžili - čiže 10% z určených „získov“ (Lv 27, 30 – 34; Nm 18,20 – 24; Dt 12,6 – 11; Dt 14,22 – 29...) Dnes nemáme takéto presné a striktné určenie, hoci keby prišlo k odluke Cirkvi od štátu, tak sa môže stať, že štát zavedie cirkevnú daň ako je to v niektorých štátoch Európskej únie. Zatiaľ sú to skôr príspevky dobrovoľné ako je „zvonček“, ktorý slúži na potreby farnosti (platby energií, kancelárske potreby, opravy, nákup vecí potrebných na upratovanie...)

Ziaden kňaz si kostol ani faru so sebou nezoberie, preto záleží od každého z nás, ako budú vyzerat naše kostoly a naša fara, ako v nich bude upratané, ako sa v nich budeme cítiť a ako ich budeme využívať.

pb

Dôstojná staroba

Poslednou životnou cestou človeka je staroba. Počas celej cesty života človek niečo stráca, niečo z neho odumiera, aby mohlo prísť niečo nové, niečo vyššie, dokonalejšie. Snáď ľudia nájdu takú cestu k starobe, v ktorej bude človek pre svoju rozvážnu múdrosť právom ctený a pre vyžarujúcu dobrotu milovaný, aby želanie dlhého života bolo želaním skutočného

dobra nielen pre staršieho človeka, ale aj pre jeho okolie. Dnes by mali všetci mladí ľudia pozerat na starších ľudí vo svetle dôstojnosti ľudskej osoby. Hodnotu staroby lepšie pochopíme úprímnym realizmom zraniteľnosti života a neúprosne letiacim časom. Napriek to muto triezvemu realizmu si zachovať pozitívny pohľad na hodnotu života človeka. Každý vek má svoju krásu a svoje vlastné úlohy.

Starnutie nie je choroba, ale fyziologicky zákonitý, nezvratný a postupný proces,

teda prirodzené obdobie života, je vnútorne / geneticky/ naprogramované, jeho priebeh je ovplyvňovaný vonkajšími faktormi. Zachovanie ľudskej dôstojnosti v každom veku človeka vyplýva z etických princípov človeka a základných mravných zásad kresťana. Umeniu sprevádzať človeka v starobe sa musíme učiť po celý život. Umenie sprevádzať človeka dôstojnou starobou znamená nevraviť „milosrdnú“ lož, ani nepremyslene vyrieknutú pravdu. Z človeka nesmie vyžarovať rutina alebo iba čisto pracovný prístup. Sprevádzať staršieho človeka znamená nielen vypočuť, no predovšetkým spýtať sa čoho sa konkrétne obáva, z čoho má strach. Veľkým umením je empatia, schopnosť vcítenia sa do pozície starnúceho človeka, sprevádzať ho v ťažkých chvíľach znamená nikdy mu nebrať nádej a dôstojne ho sprevádzať na poslednej etape života.

Veľmi dôležitá je zdravotná starostlivosť a prístup personálu ku chorým starým ľuďom. Dôstojnosť, vysoká profesionálnosť a najmä ľudskosť sú v takomto prípade najvyššími hodnotami pre človeka. Prekonanie adaptačných problémov pri prijímaní starých ľudí do domov sociálnych služieb, hospicových a paliatívnych zariadení vyžaduje veľkú trpezlivosť celého

tímu pracovníkov. Právo na ľudskú dôstojnosť majú starí ľudia aj v poslednej hodine svojho života. Umožnime im prežiť túto chvíľu v pokoji v kruhu svojich najbližších. Utváranie morálno - etického vzťahu ku starobe a ku starším ľuďom sa dnes dostáva stále viac a viac do predia záujmov spoločnosti, ktorá si postupne uvedomuje hrozivé následky jeho ignorovania. Ľudstvo si čoraz viac uvedomuje skutočnosť, že starostlivosť o starších ľudí je záležitosťou celej spoločnosti a zainteresovanosti mnohých odborníkov, lekárov, zdravotníkov a najmä rodiny.

O úplnej dôstojnosti človeka môžeme hovoriť iba tam, kde je to v nejakom vzťahu s Bohom. Iba vo vzťahu k nemu ju môžeme odvodiť. Ak chceme hovoriť o práve na dôstojnosť v starobe, v chorobe a v smrti, musíme stavať na niečom vyššom než na príslušnosti k ľudskému rodu. Umožnime teda prežiť starým ľuďom posledné roky ich života v pokoji, v láske a v porozumení. Sú bohatou studnicou skúseností a veľkým prístavom porozumenia pre svojich najbližších. Vráťme im v starobe ich námahu, lásku a pomoc porozumením, opaterou a pochopením. Buďme pre nich oporou a pomocou v ich posledných rokoch života.

dl

NAŠA ŠTATISTIKA - krsty, sobáše, pohreby

KRSTY

Kevin Hečko, nar. 18.8.2009, pokr. 13.9.2009,
Natália Mikletičová, nar. 13.7.2009, pokr. 27.9.2009,
Jakub Pajger, nar. 15.9.2009, pokr. 11.10.2009,
Nikola Šimonová, nar. 5.10.2009, pokr. 8.11.2009,
Kristína Brázdovičová, nar. 25.10.2009, pokr. 6.12.2009,
Matej Vlachovič, nar. 31.10.2009, pokr. 6.12.2009,
Laura Vítteková, nar. 21.10.2009, pokr. 13.12.2009.

SOBÁŠE

Pavol Velický a Katarína Švecová, 12.9.2009 v Smoleniciach,
Peter Hudcovič a Marianna Šestáková, 12.9.2009 v Smoleniciach,
Michael Charles Wraight a Jana Ožvoldová, 18.9.2009
v Smoleniciach,
Tomáš Mráz a Eva Vlachovičová, 26.9.2009 v Smoleniciach,
Branislav Rožič a Andrea Halajová, 26.9.2009 v Smoleniciach,
Vladimír Mlkvy a Silvia Bihariová, 2.10.2009 v Smoleniciach,
Daniel Kučera a Martina Antalová, 3.10.2009 v Smoleniciach,
Boris Karovič a Alica Gajdárová, 14.11.2009 v Smoleniciach.

POHREBY

Anna Kučerová, rod. Hrončoková, nar. 21.7.1921, zomrela 23.8.2009,
pochovaná v Smoleniciach,
František Šesták, nar. 19.7.1923, zomrel 13.9.2009, pochovaný
v Smoleniciach,
Jozef Sládek, nar. 16.3.1949, zomrel 24.9.2009, pochovaný
v Smoleniciach,
Anna Gašparovičová, rod. Sládková, nar. 9.11.1922, zomrela
14.10.2009, pochovaná v Smoleniciach,
Mária Kocianová, rod. Boháčková, nar. 28.7.1924, zomrela 12.10.2009,
pochovaná v Smoleniciach,
Terézia Bednárová, nar. 26.10.2009, zomrela 29.10.2009, pochovaná
v Lošonci,
Dominik Štibraný, nar. 3.1.1943, zomrel 8.11.2009, pochovaný
v Lošonci,
Johana Kumančíková, rod. Gregušová, nar. 2.11.1947, zomrela
9.11.2009, pochovaná v Smoleniciach.

HYMNUS NA LÁSKU TROCHU INAK

„KEBY SOM SVOJ DOM DOKONALE VYZDOBIL JEDLOVÝMI
VETVIČKAMI,
BLIKAJÚCIMI SVETIELKAMI A VYHRÁVAJÚCIMI ZVONČEKMI,
ALE NEMAL BY SOM LÁSKU K SVOJEJ RODINE,
NEBOL BY SOM NIČÍM, IBA DEKORÁTOROM.

KEBY SOM SA NAMÁHAL V KUCHYNI
A PIEKOL KILÁ VIANOČNÝCH KOLÁČIKOV, LABUŽNÍCKYCH
MAŠKŔT,

A KEBY SOM K JEDLU PRESTREL NÁDHERNÝ STŔL,
ALE NEMAL BY SOM LÁSKU K SVOJEJ RODINE,
NEBOL BY SOM NIČÍM, IBA KUCHÁROM.

KEBY SOM POMÁHAL V CHARITNEJ JEDÁLNI,
V DOMOVE DŔCHODCOV SPIEVAL KOLEDY
ALEBO VŠETOK SVOJ MAJETOK MINUL NA BLAHOBYT,
ALE NEMAL BY SOM PIESNE PRE SVOJU RODINU,
NIČ BY MI TO NEOSOŽILO.

KEBY SOM OZDOBIL VIANOČNÝ STROMČEK ŽIARIACIMI
ANJELMI
A HÁČKOVANÝMI HVIEZDAMI, ZŔČASTNIL SA TISÍCICH OSLÁV
A V ZBORE SPIEVAL KANTÁTY,
ALE NEMAL BY SOM V SRDCI JEŽIŠA KRISTA,
TAK BY SOM NEPOCHOPIĽ, O ČO IDE.

LÁSKA PRERUŠUJE PEČENIE KVŔLI OBJATIU DIEŤAŤA.
LÁSKA NECHÁVA BOKOM OZDOBY KVŔLI POBOZKANIU
MANŽELSKÉHO PARTNERA.

LÁSKA JE PRIATEĽSKÁ NAPRIEK NÁHLENIU A STRESU.
LÁSKA NEZÁVIDÍ INÝM ICH DOMÁCNOSŤ
S VYBERANÝM VIANOČNÝM PORCELÁNOM A PRILIEHAVÝMI
OBRUSMI.

LÁSKA NEOKRIKUJE DETI, ABY UHLI Z CESTY,
ALE JE VĎAČNÁ, ŽE SÚ A ŽE MŔŽU STÁŤ V CESTE.
LÁSKA NEDÁVA IBA TÝM, KTORÍ MŔŽU NIČO VRÁTIŤ,
ALE S RADOŠŤOU OBDARUVÁVA PRÁVE TÝCH,
KTORÍ DARČEKOM ODPOVEDAŤ NEMŔŽU.

LÁSKA VŠETKO ZNÁŠA, VŠETKO VERÍ,
VŠETKO DŔFA, VŠETKO VYDRŽÍ.
LÁSKA NIKDY NEZANIKNE.

VIDEOHRY SA ROZBIJŔ.
PERLOVÉ RETIAZKY SA ROZTRHNŔ,
TENISOVÉ RAKETY ZHRDZAVEJŔ,
ALE DAR LÁSKY ZOSTÁVA.
(ZDROJ: INTERNET)

VIETE, ŽE... VIANOČNÝ ČAS

Vianočný čas... Prajeme si všetko dobré, veľa zdravia, šťastia. Tak čo je šťastie? „Muška jenom zlatá“? Rôzne výskumy hovoria, že: -schopnosť prežívať šťastie je čiastočne dedičná asi v 50%, -asi 15% je závislá od vonkajších okolností (zdravie, blahobyt), -všetko ostatné je vysoko individuálne, -americkí vedci zistili, že v ich krajine je medzi šťastím a vierou v Boha vysoká závislosť, ktovie, akoby dopadol výskum u nás, -zaujímavé je, že podľa výskumu z roku 2004, kde Svetová zdravotnícka organizácia skúmala individuálne pocity šťastia, zo 79 krajín skončila na 1. mieste Nigéria, Slovensko sa umiestnilo až na 58. mieste.

Hoci sa hovorí, že každý je strojom svojho šťastia, gény si človek nevyberá a životné podmienky, okolnosti sa nedajú tiež len tak ľahko zmeniť. Napriek tomu však zostáva v jeho rukách veľký manévrovací priestor, ako svoj pocit šťastia zvýšiť. Niekoľko rád, ktoré poznáme, ale niekedy nám nedochádza, že to súvisí s našim vlastným šťastím:

1. venujte viac času a lásky svojim blíznym.
2. pracujte naplno. Ak nemáte svoju prácu radi, čo najrýchlejšie si nájdite inú.
3. pomáhajte ostatným. Zabudnete pritom na vlastné problémy.
4. zistíte, čo vám robí radosť a choďte za tým (len nie cez spáleniská a krvavé rieky).
5. fyzická aktivita vám prinesie radosť a uvoľnenie.
6. zbavte svoj život jednotvárnosti, inovujte a improvizujte.
7. neprepadajte panike, ak práve nie ste šťastní, šťastie funguje ako kyvadlo.

(podľa časopisu Nota bene)

Ozaj, a viete, ktorí ľudia sú najšťastnejší? No predsa sklerotici. Majú, na čo si spomenú...

mg

JAZYKOVÉ OKIENKO

Tichá noc po poľsky

Cicha noc, święta noc,
Pokój niesie ludziom wszem,
A u żłobka Matka Święta
Czuwa sama uśmiechnięta,
Nad Dzieciątka snem,
Nad Dzieciątka snem.

Cicha noc, święta noc,
Pastuszkowie od swych trzód,
Biegną wielce zadziwieni,
Za anielskim głosem pieni,
Gdzie się spełnił cud
Gdzie się spełnił cud.

Cicha noc, święta noc,
Narodzony Boży Syn,
Pan wielkiego majestatu
Niesie dziś całemu światu
Odkupienie win,
Odkupienie win.

